

Відгук
офіційного опонента кандидата педагогічних наук, доцента,
доцента кафедри психології, педагогіки та філософії
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського
Беспарточної Олени Іванівни
на дисертаційну роботу Карпенко Анастасії Сергіївни
«Розвиток цифрової компетентності співробітників організаційно-
навчальних підрозділів в університеті»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми дисертаційної роботи. Виклики сучасного глобалізованого світу об'єктивно детермінують важливість використання цифрових технологій у всіх сферах життя, а саме в освіті. Сучасна освіта відбиває вектор розвитку нашої держави, пов'язаний з євроінтеграційними процесами, їй зорієтована на європейські цінності та європейський освітній простір. Ураховуючи окреслені обставини розвитку освіти, а також стратегічні позиції сучасних нормативних документів, а саме: Законів України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про Національну програму інформатизації» (1998), «Про Концепцію Національної програми інформатизації» (1998), «Про інформацію» (1992), «Про електронні комунікації» (2020), Указу Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» (2013), постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти» (2018) та ін., маємо констатувати, що ґрунтовною стратегією розвитку є цифровізація всіх ланок освіти в Україні.

Отже є очевидним, що актуальність представленого дослідження знаходиться в контексті реалізації суспільних, науково-теоретичних й практичних потреб. Ураховуючи, що сучасний університет є складною багаторівневою системою, що містить не тільки академічні підструктури, а й організаційно-управлінський апарат, варто звернути увагу на цифрову

компетентність співробітників організаційно-навчальних підрозділів, розвиток якої потребує наукового обґрунтування.

Цифрова компетентність, відповідно до рамкової програми ключових компетентностей ЄС, є однією з ключових компетентностей для навчання протягом життя.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідних тем: кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка «Зміст і технології забезпечення якості неперервної педагогічної освіти в умовах євроінтеграції» (реєстраційний номер №0116U003295); кафедри комп’ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка «Теоретичні та практичні аспекти використання математичних методів та інформаційних технологій в освіті і науці» (реєстраційний номер №0116U004625); науково-дослідної лабораторії інформатизації освіти Київського університету імені Бориса Грінченка «Розвиток відкритого освітнього інформаційного середовища університету для забезпечення якості освіти» (реєстраційний номер №0116U003995). Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 9 від 06.11.2014 р.); закоординовано в бюро Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень із педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 9 від 23.12.2014 р.); уточнено на засіданні вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 6 від 25.06.2020 р.).

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягає в тому, що в ньому вперше: обґрунтовано поняття «цифрова компетентність співробітника організаційно-навчального підрозділу в університеті» як інтегроване, в основу якого покладено мотивацію, здатність фахівця до саморозвитку, удосконалення набутих знань, умінь, навичок щодо цифрових технологій для подальшого професійного зростання та

ефективного вирішення професійних задач; визначено структуру цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті (ціннісно-мотиваційний, інформаційно-знаннєвий, операційно-діяльнісний компоненти), критерії її розвитку (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний), показники, рівні (низький, достатній, високий); обґрунтовано інформаційно-методичне забезпечення розвитку цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті як сукупність інформаційної (інформаційні виклики; інформаційна база (персонал, цифрові технології, зокрема сервіси G Suite) та методичної (тренінги, семінари, майстер-класи, обговорення, консультації, дискусії тощо) складових, що надає можливість співробітникам розвивати цифрову компетентність задля удосконалення виконання посадових обов'язків; уточнено сутність і зміст базових понять дослідження; подальшого розвитку набули зміст, форми та методи підвищення кваліфікації співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті.

Практичне значення дисертаційної роботи полягає в розроблені та впровадженні в освітній процес ЗВО інформаційно-методичного забезпечення спрямованого на розвиток цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті, що представлено в низці змістових заходів, а саме: «Хмарні технології в управлінській діяльності», «Використання сервісів G Suite співробітниками організаційно-навчальних підрозділів в університеті», «Інформаційно-методичне забезпечення розвитку цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів університету».

Теоретичні та практичні результати дослідження можуть бути використані під час підвищення кваліфікації співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті, у системі післядипломної педагогічної освіти в процесі підвищення рівня кваліфікації педагогічних

працівників, співробітниками управлінського апарату закладів вищої освіти у ході реалізації різних управлінських функцій.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Київського університету імені Бориса Грінченка (акт про впровадження від 15.10.2020 р. № 55-н), Вінницького національного технічного університету (акт про впровадження від 05.10.2020 р. № 1-10-14), Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (акт про впровадження від 06.10.2020 р. № 34-802).

Повнота викладення матеріалу дисертації у наукових публікаціях.

Результати дослідження висвітлено в 14 наукових працях (із них 12 – одноосібні), а саме: 8 статей – у наукових фахових виданнях України (одна з яких індексується міжнародною наукометричної базою Web of Science Core Collection), 6 – у збірниках матеріалів конференцій.

Особистий внесок здобувача в спільнно підготовлених статтях із О. Жильцовим «Розвиток цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів університету як сучасна наукова проблема», «Змістова характеристика інформаційно-методичного забезпечення розвитку цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів університету» полягає у висвітлені розвитку цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті й описі змістової характеристики інформаційно-методичного забезпечення розвитку їхньої цифрової компетентності.

Ступінь обґрутованості наукових положень. Репрезентовані в дисертаційній роботі наукові положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації є досить переконливими й обґрутованими. Основний зміст дисертаційної роботи свідчить про широку ерудицію здобувачки, її здатність до системного охоплення різних аспектів досліджуваних

педагогічних явищ і процесів, критичність і креативність професійного мислення.

Структура та зміст дисертації, її завершеність та відповідність встановленим вимогам щодо оформлення.

Варто відзначити, що структура дисертаційної роботи є виваженою та доцільною: від розгляду сутності розвитку цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів університету як сучасної наукової проблеми до обґрунтування інформаційно-методичного забезпечення розвитку цифрової компетентності зазначених співробітників, а також експериментальної перевірки його ефективності.

Загалом текст дисертації відповідає чинним вимогам щодо його оформлення.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Карпенко Анастасії Сергіївни, висловимо деякі зауваження й побажання.

1. Підрозділ 1.1 потребує більш поглиблого аналізу наукових джерел (монографії, дисертацій, статей та ін.), що розкривають питання розвитку (формування) цифрової компетентності.

2. Місцями текст дисертації не має суттєвого впливу до розкриття теми, заявленої в назві підрозділу (с. 81, 82, 83). Цей матеріал без шкоди для змісту дисертації можна було б подати в додатках.

3. Подекуди у роботі трапляються технічні недогляди і стилістичні огріхи, хоча загалом дисертація має належне мовне оформлення, витриману стилістику наукового тексту.

4. Дисертація значно виграла б, якби у додатках було представлено у стислому вигляді, методичні рекомендації для керівників організаційно-навчальних підрозділів університету щодо проведення тренінгів, майстер-класів для розвитку цифрової компетентності підлеглих співробітників.

Отже, висловлені зауваження засвідчують перспективи та відкритість досліджуваної проблеми і не зменшують позитивної оцінки дисертаційної роботи Карпенко Анастасії Сергіївни.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота «Розвиток цифрової компетентності співробітників організаційно-навчальних підрозділів в університеті» є самостійною, завершеною науковою роботою, відповідає пп. 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 656 від 19.08.2015 р., № 1159 від 30.12.2015 р., № 567 від 27.07.2016 р., № 943 від 20.11.2019 р., № 607 від 15.07.2020 р.), а її авторка – А.С. Карпенко заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології, педагогіки
та філософії
Кременчуцького національного
університету імені Михайла Остроградського

О.І. Беспарточна

О.І. Беспарточна
С.Г. Григорчук